

TÁJÉKOZTATÓ DOMBÓVÁR VÁROS 2023. ÉVI KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

Készítette:
Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal
Városüzemeltetési Iroda

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

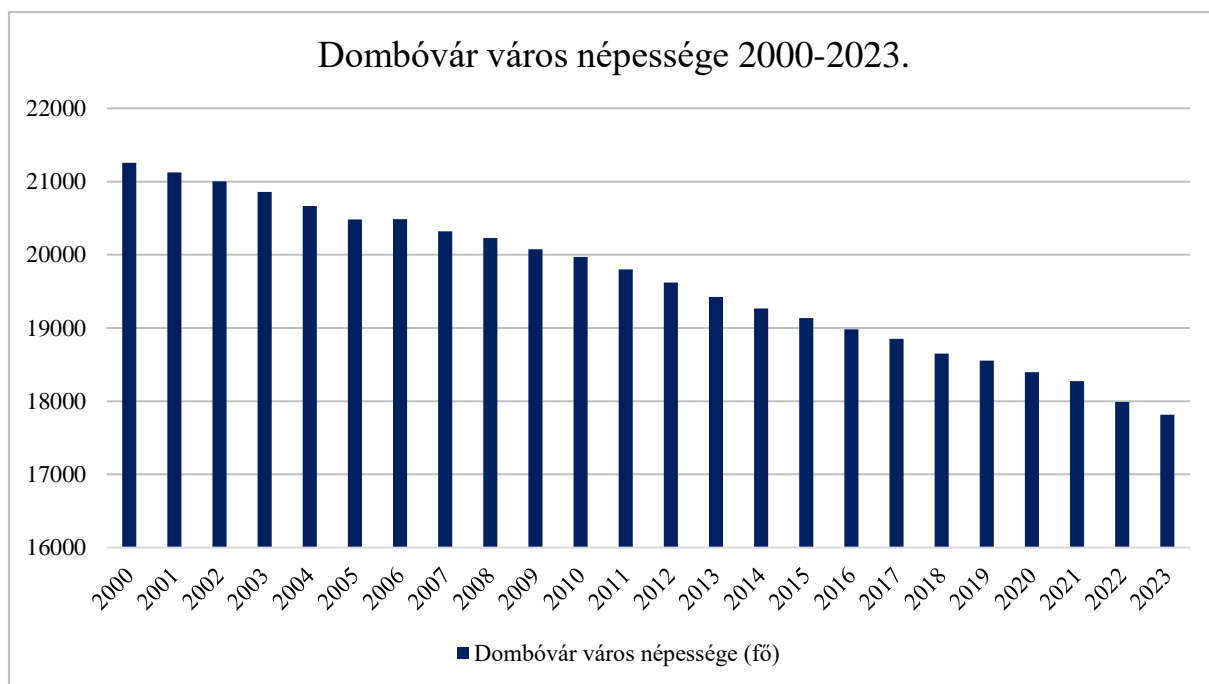
A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) határozza meg a magyar környezetpolitika cselekvési irányait és célkitűzéseit, kiemelt jelentőséget tulajdonítva az ember és környezete harmonikus kapcsolatának, valamint a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításának.

A Kvtv. 46. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

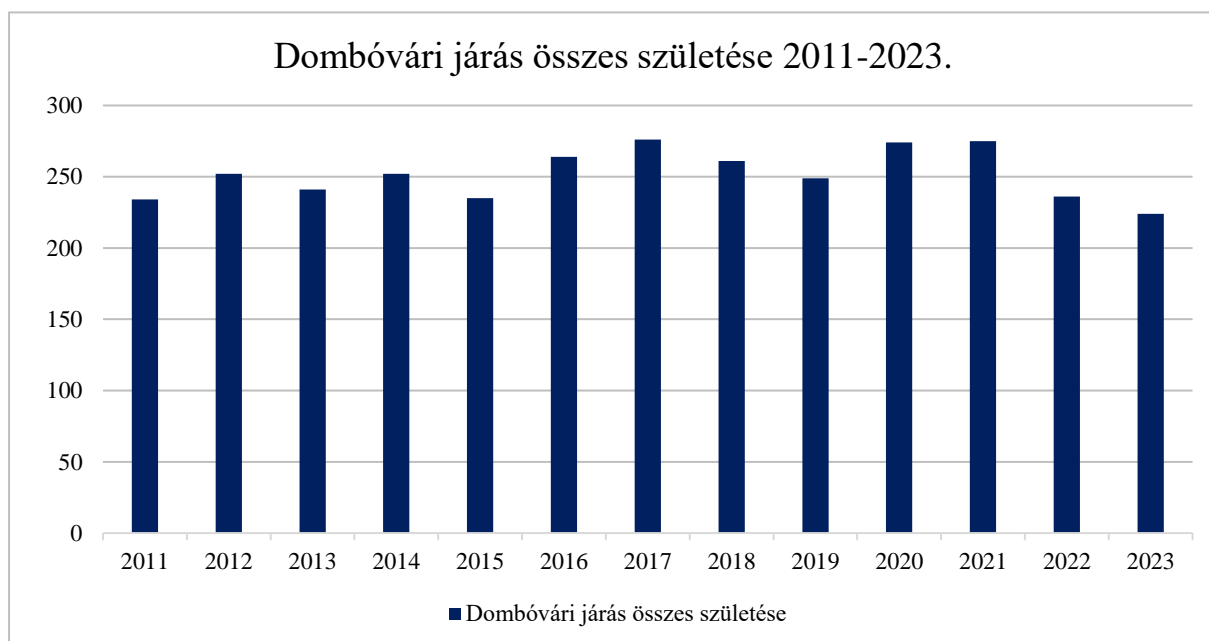
A törvényi előírásnak eleget téve Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete évről évre megtárgyalja a város környezeti állapotáról szóló tájékoztatót.

1. NÉPESSÉG

Dombóvár demográfiai adatai a Központi Statisztikai Hivatal, a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság és a Tolna Vármegyei Kormányhivatal Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályának 2023. évi beszámolója alapján szerepelnek.

A 2023. évben a Dombóvári járásban összesen 224 csecsemő született. Ez a születésszám 12 gyermekkel kevesebb, mint az előző évben. A kora, illetve kissúlyú újszülöttek száma összesen 22 fő volt. Egy csecsemő halva született, csecsemőhalálozás nem történt. Tervezett otthonszülés nem zajlott, nem tervezett intézeten kívüli szülés sem fordult elő.

A kistérség demográfiai mutatói változatlanul igen kedvezőtlenek: a népmozgalmi mutatók alapján a lakosság továbbra is folyamatosan fogy. A fogyás legfőbb okai az emelkedő halálozás és az elvándorlás. Az élveszületések tekintetében a vármegyei átlagnál jobb a helyzet. A népesség fogyásának mértéke a vármegyei mutatónál kedvezőtlenebb. Az ezer főre jutó születések száma a vármegyei átlaghoz tendál, a halálozás mutatói kedvezőtlenek. A lakosság kormegoszlása kedvezőtlenül alakul. A kistérség korfája szabálytalan, az előregedő populációkra jellemző alakot mutat, hasonlóan Tolna vármegye és Magyarország korfájához. A férfi-nő aránybeli különbségek az évek előrehaladtával egyre szembetűnőbbek, jelezve a férfiak magas halálozását. A 65 év felettiak részarányának növekedése, a 15 év alatti lakosság arányának, valamint a munkaképes korú férfiak létszámarányának csökkenése előrevetíti az eltartó és eltartott lakosság arányának komoly romlását. A fiatal korosztálynál a népességbeli %-os arány tendenciájában mindkét nemnél csökkenő, hasonlóan a vármegyei és országos értékekhez.

2. KÖZLEKEDÉS

2.1 Közúti közlekedés

A korábbi vizsgálatok és becslések alapján is a közlekedés - ezen belül is különösen a közúti közlekedés - a legmeghatározóbb szennyező forrás. A felmérések és az adatok alapján, Dombóváron szinte minden második lakos rendelkezik gépjárművel, ami jelentős környezeti terhet jelent. Dombóváron 2023-ben a becslések szerint növekedett a teher- és gépjárművek száma a korábbi évekhez képest. A motorizáció emelkedése, ahogy a vármegyében és a régióban, úgy városunkban is megfigyelhető.

2.2. Közösségi közlekedés

A Dombóvári járás településein a kötött pályás közösségi közlekedés fejlettnak mondható, erre épül rá egy gyengébb, de az országos átlaghoz képest megfelelő szolgáltatási színvonalú autóbuszos helyközi közlekedés. Dombóváron jelenleg 5 alacsonypadlós autóbusz közlekedik, melyeknek átlagéletkora körülbelül 15 év.

2.3. Kerékpáros közlekedés

A városban lévő útfelületek a legtöbb helyen jól kerékpározhatóak. A városban jelentős a kerékpáros forgalom, így a hálózat további fejlesztése szükséges és indokolt.

2.4. Balesetek és közlekedésbiztonság

A Dombóvári Rendőrkapitányság 2023. évi beszámolója alapján, az illetékességi területén összesen 49 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset következett be. A balesetek közül 3 halálos kimenetelű, 17 esetben súlyos sérüléssel járó, míg 29 esetben könnyű, nyolc napon belül gyógyuló sérüléssel végződő közúti baleset

következett be. 2022. évhez képest a személyi sérüléssel járó balesetek száma ötten nőtt: a halálos balesetek száma eggyel, a könnyű sérüléssel járó héttel nőtt, míg a súlyos sérüléssel járó balesetek száma pedig hárommal csökkent.

Ennek tükrében a térség közlekedésbiztonsági helyzete stabil, jelentős kiugrások nem fordultak elő az elmúlt években és 2023. évben sem. Az elmúlt tíz év adatait áttekintve látható, hogy a közút hálózat nagysága, a jármű park folyamatos növekedése miatt ezek a baleseti számok előfordulhatnak.

Ittas állapotban történő járművezetés miatt okozott baleset a 2023-as évben 2 esetben fordult elő (egy súlyos és egy könnyű személyi sérüléssel járt), melyből az okozó 2 esetben gépi meghajtású jármű vezetője volt, ebből mindkét esetben önmaguknak okozták a személyi sérülést.

Az ittas járművezetők kiszűrésére, az elsőbbségi jog megadására, valamint a megengedett legnagyobb sebesség betartására és a passzív biztonsági eszközök használatára irányulóan a hatóság havonta tartott fokozott közúti ellenőrzéseket, melyek eredményeként összesen 60 esetben indult járművezetés ittas állapotban bűncselekmény elkövetése miatt büntető eljárás, valamint 45 esetben közigazgatási eljárás.

A 2023-es évben a sebességellenőrzések alkalmával 115 esetben közigazgatási bírság, 238 esetben helyszíni bírság került kiszabásra, valamint 11 esetben alkalmaztak figyelemfelhívást a szabályszegőkkel szemben.

3. LEVEGŐMINŐSÉG

A levegőtisztaság-védelem a környezetvédelem egyik legfontosabb feladata, hiszen a légszennyezés közvetlenül hat az ember egészségére, befolyásolja a környezet más elemeinek állapotát is.

A városban az elmúlt egy évben több nagyobb mértékű útfelújítás volt, amely enyhe mértékű porterheléssel járt.

A levegőminőség helyzetét szintén jelentősen befolyásolja a városban használt gépjárműállomány átlagéletkora. Dombóváron a NO₂ kibocsátása 2022-ben az Országos Meteorológiai Szolgálat által üzemeltetett manuális mérőhálózat adatai alapján „jó” értékelést kapott, a 2023. évi értékelés még nem készült. A koncentráció csökkenő jellegű volt a 2022. évben az előző évekhez képest, amely az egyre több, új, környezetkímélőbb gépjárművekkel a jövőben tovább javulhat.

4. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A vizsgálatok és felmérések alapján a lakosság és a gazdálkodó szervezetek körében keletkezett települési szilárd hulladék mennyiségének stagnálása figyelhető meg. A szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége pedig csökkent. 2023. évben járatban

begyűjtött szelektív hulladék mennyisége összesen 643,543 tonna volt, míg 2022-ben 661,233 tonna.

2023. július 1. napjával az önkormányzatok hulladékgazdálkodási közfeladata megszűnt. A szolgáltatást a MOHU MOL Zrt., mint koncessziós társaság látja el.

5. IVÓVÍZELLÁTÁS

A Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (továbbiakban: DRV Zrt.) vízműrendszeréről szolgáltatott összes víz mennyisége 2023-as évben 895.479 m³, amely Dombóvár mellett Attala, Csoma, Csikóstóttós, Kapospula, Kaposszekcső, Szabadi és több pusztai vízellátását is jelenti, ebből a dombóvári vízfelhasználás megközelítőleg 75%-ot tesz ki. Az előző évhez képest a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma nőtt, 10.677 darabról 11.103 darabra változott.

6. SZENNYVÍZTISZTÍTÁS

6.1. Csatornahálózat

A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma 10.232 db volt, ez megegyezik a 2022. év adataival.

6.2. A tisztított szennyvíz minőségi követelményei

A 2023-as évben az átlagosan megtisztított szennyvízmennyiség körülbelül 2.500 m³/nap volt, ami megegyezik a korábbi évek mennyiségével. A tengelyen beszállított úgynevezett szippantott szennyvíz mennyisége 2023-ban 1.332 m³ volt.

7. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

A 2023-as esztendőben jelentős mértékű káresemény nem fordult elő, így ezzel kapcsolatos intézkedések megtétele sem vált szükségessé.

8. BÍRSÁGOK

A Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal 2023-ban hulladékgazdálkodási bírságból 260.000,- Ft bevételre tett szert.

JOGSZABÁLYOK, ADATFORRÁSOK

Vezetői összefoglaló

- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény

Néesség

- Központi Statisztikai Hivatal
- Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság
- Beszámoló a Tolna Vármegyei Kormányhivatal Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályának 2023-ben végzett munkájáról

Közlekedés

- Központi Statisztikai Hivatal
- Beszámoló a Dombóvári Rendőrkapitányság 2023. évben végzett munkájáról

Levegőminőség

- Központi Statisztikai Hivatal
- Országos Meteorológiai Szolgálat – OLM értékelések
- Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Igazgatósága

Hulladékgazdálkodás

- A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény
- Dél-Kom Nonprofit Kft.

Dombóvár város ivóvízellátása

- Központi Statisztikai Hivatal
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.

Dombóvár város szennyvíztisztítása

- Központi Statisztikai Hivatal
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.